

Diskussionsprotokoll fört vid domarekonferens
i Blå salen, Västmannagatan 15, Stockholm,
fredagen den 18 november 1960

Närvarande: Bruksprovsdomare (I och II kl) från lokalavdelningarna i
Stockholm, Nynäshamn, Södertälje, Upplands Väsby och Upp-
sala (sammanlagt ca 40-talet deltagare)

Stenografisk upptagning: Yvonne Matson

Sökhundsgruppen - tävlingsreglernas tolkning och tillämpning

Hellgren: Det gäller alltså sökhunden - en gren som är ganska ny. Det råder
nog olika uppfattningar om hur hunden skall arbeta och vilka hinder och göm-
ställen, som skall finnas vid ett prov för att arbetet skall bli som man tänkt
sig. Sjukvårdshunden kommer att försvinna fr o m nästa år, då blir det sökhun-
den, som får framträda.

Denna form av hund - sökhunden - bör man och kan man ha stor användning för
En hund, som skall söka reda på, leta med näsa, öga och nos efter en försvun-
nen person - det kan alltså röra sig om ett visst terrängavsnitt. En sådan
hund skall efter någon komplettering kunna användas som lavinhund, minhund,
räddningshund - kunna användas vid sakstövning och skallgång. Kan man lära
sin hund att glatt och villigt s ö k a, -ja, då har man en trevlig hund.

En hund kan inte lära sig allt på en gång. I tävlingsreglerna för denna
grupp har man försökt göra svårighetsgraden i de olika klasserna jämförd
med reglerna för de övriga tävlingsgrenarna. - I segrarklass bör det vara en
ganska bra hund.

TP: Denna konferens har anordnats för att genom diskussion kunna komma fram
till en likvärdig tillämpning av reglerna.

(Hänvisade härefter till i "Brukshunden" nr 5-6/1959" införd artikel, av-
seende orientering om sökhundar)

Vid riksstämman 1959 behandlades reglerna för sökhundsgrenen och diskute-
rades särskilt livligt vilket markeringsätt, som vore mest önskvärt. Striden
stod mellan skallgivning eller tyst markeringsätt, som ej kunde skrämna den
ev bortsprungne. Ett tredje sätt efterlystes. Vid mörker - hur skulle det då
gå? Arbetet kanske skulle utföras på ett alltför stort område. Man skulle kun-
na lysa på hunden med ficklampa och ev kunna se, när hunden markerade. Lyck-
ligast hade givetvis varit, om man hade haft en klar bestämmelse.

Som proven nu läggs upp, så används alltför lätt terräng. I praktiken
sätts hunden in, där det ser besvärligt ut. - Det skall vara mycket starkt
kuperad terräng. - Vittringen tränger mycket snabbt upp till ytan.

Prostad: Det kan vara av intresse få redovisa de synpunkter, som framkommit
vid det praktiska utförandet i denna grupp. Jämfört med reglerna, som är
skrivna för de andra grupperna, är reglerna för sökhunden rätt allmänt hållna.
Vilket medfört stor tveksamhet om, hur man skall träna sin hund. Och stor
tveksamhet från domarnas sida, hur prestationerna skall bedömas. Det måste
alltså finnas ett bestämt uttryck för, hur en hund skall göra en viss presta-
tion och i detalj uppgjort, hur en sådan sak skall bedömas. Det har nu upp-
stått villrådighet.

I den artikel i "Brukshunden, som inledaren (TP) skrev, och vilken var och en nu fått - där understryks kraftigt: "Att såväl prov som träning med sökhundar skall utföras på sådant sätt, att hunden utan omfattande kompletterande utbildning kan tas i anspråk för praktiskt bruk. Ansvaret för att så blir fallet vilar i första hand på instruktörerna, som härvidlag ställes inför en grannläga uppgift. En avvägning mellan å ena sidan den enskilda medlemmens intresse för själva träningsformen och å andra sidan hundens praktiska användning måste självfallet göras. Denna avvägning torde i och för sig mången gång bli en svår men samtidigt mycket intressant uppgift för instruktören".

Vi, som började arbete med våra hundar för detta ändamål, såg som viktigast att få hunden att söka en gömd person. I och med att hunden fått tag på figuranten, var det givetvis tillräckligt för oss att hunden under vår uppsikt fick reda på figuranten. Vi visste inte om det fordrades ett skall eller något annat. Men i och med vi konstaterade, att hunden funnit figuranten, var den markeringen tillräckligt nog.

Det är klart, att den praktiska tillämpningen vid prov har medfört, att förarna uppträtt på många olika sätt. Hundarna har varit under bättre eller sämre kontroll och kanske sprungit litet härsan och tvärsan, vilket medfört stora svårigheter för funktionärerna och givit anledning till diskussion om det hela. Och hur få fason på det?

Många vill att hunden skall ha en rapportrulle - andra menar på att förarna helst bör anvisas en mittlinje och hunden arbeta med stora slag till höger och vänster - att hunden skall markera med skall. Tror det är väldigt farligt att försöka inruta detta med hundens arbete i allt för hög grad. Det vore att komma ifrån det väsentliga = att hunden under kontroll skall söka och förarna lämnas tämligen fria händer. Man bör också tänka här på vad som nämdes av både Hellgren och TP, att övergången till användningen av sökhunden inte bör försvåras genom detaljbestämmelser.

Genom träningsarbetet med våra hundar och vad som framkommit efter proven = detta som gett direkt resultat av träningen = tycker för min del det framkommit två huvudformer, efter vilka man skulle kunna tänka sig att hunden skall kunna arbeta, och ur bedömningshänseende likvärdiga:

1) Den tysta sökhunden = den lugna typen; lättformad, lättarbetad, som förutsätter att föraren rör sig fritt över området. Att förflyttningarna över området naturligtvis göres på ett planmässigt sätt - ett sätt som i förväg anges för funktionärerna ("Sök, sök" - eller annat). Huvudsaken hunden gör det planmässigt. Den tysta hunden förflyttar sig framför föraren, beroende på terrängförhållandena. Man skulle kunna tänka sig ha hunden i en tänjbar lina, när hunden förflyttar sig framför föraren - dock under förarens uppsyn. Vid vittring skall hunden givetvis inte rusa iväg, utan invänta förarens kommando. Föraren är ju med hela tiden = då skulle någon markering inte behövas = vittringen skulle framgå av hundens uppmärksamhet. När uppsöket är klart, går hunden tillbaka och börjar i den riktning han angivits en gång.

2) Den skallgivande sökhunden = den mera livliga, självständiga typen, som helst vill ge sig iväg på egen hand. Givetvis skall den hunden även vara under kontroll och givetvis stanna på kommando, om så behövs. Hunden skall ju skickas iväg ur förarens åsyn på ett svårframkomligt terrängavsnitt. Kan då markera med skall = ett skall som när hunden vill komma in. Inte ett skarpt skall. Hunden får givetvis inte alltför fritt lämnas ur förarens åsyn.

Om man ser dessa två former framför sig, kan det inte vara så svårt att bedöma dessa hundars arbete. Det är naturligtvis av allra största vikt, att här kommer fram enkla och klara bestämmelser. För det finns en stor grupp av hundägare för vilka denna gren utgör en möjlighet att komma med in i brukshundsarbetet. För vilka andra grenar inte är lämpliga och hundägarna därför drar sig ifrån. Om arbetsformen för denna gren blir av den enkla och klara arten, som är meningen, är jag säker på att vi får många

av dessa hundägare med oss. Det kan finnas en stor medlemsgrupp, vilken jag är rädd för inte tas om hand på rätt sätt. - För denna prövningsform har en mycket stor betydelse, om vi tänker på vad en sådan hund uträttar.

Tage Eriksson (Sthlm): Hur detta sker i verkligheten i betrakten av kupe-rad terräng. Under 20 min på detta område följer föraren med runt. För att klara upp detta måste han följa hunden hela tiden. Vad jag sett är det dom, som är praktiskt taget slut helt och hållet. Skall dom dessutom springa runt på området så blir det ännu värre. Det är ju så enligt tävlingsreglerna, att föraren skall följa hunden och se vad den gör. Jag har därav sett en förare, som flåsat helt enkelt. I detta fall blir det bara elit-idrottsmän, som kan fortsätta detta.

Ur domarnas synpunkt: vill veta hur dom på 30 m avstånd skall bedöma detta. I betäckt terräng kan dom inte se tillräckligt och dom måste nästan ha en ännu bättre kondition än förarna.

Men för ingen del önskar jag gå tillbaka till sjukvårdshunden.

Mueller: Föregående talare tog faktiskt ordet ur min mun. Som jag ser det, måste det hela uppdelas i två saker:

1) Vad skall jag använda en sökhund till? (Svårtillgänglig terräng i såväl mörker som dagsljus; Förnämsta användningen. = Grunden för det hela.

2) Tävlingsfaktorn: Gör det hela så oändligt mycket mera komplicerat. Om det bara vore verkligheten - i verkligheten vore det inte någon konst.

Som jag såg provet i Stockholm = man skall inte bara vara elitidrottsmän förare utan även elitidrottsdomare!

Sett utifrån. Inledningsvis nämndes, att hunden utarbetas till ett visst ändamål. Men dessa hundar, som visas upp i segrarklass = kan inte söka hur som helst. Jag efterlyser ett system, som stämmer med verkligheten och även möjligt att döma. Som det nu går till = omöjligt.

Hur hunden skall markera: Tror inte man får lämna en alltför diffus lösning på detta. Skall det vara å la sjukvårdshunden eller skallgivning? Det måste finnas en viss lösning.

Man har sett exempel på att det inte är hunden som finner figuranten utan föraren. Och när man ser sådant, blir man faktiskt ledsen.

Berneck: Har ingen erfarenhet som domare för sökhundsgrenen. Den principiella frågan: Varför har man sökhundar = ändamålet med utbildningen? Enligt vad jag tror mig veta, så är det för att söka upp bortkomna personer. Inte sant! Om det inte vore så, så vore hela upplägningen meningslöst. Men personer kommer inte bort bara under dagen, utan även under natten, när det är mörkt. Frågan är att finna en markering, som håller även nattetid. Kan naturligtvis inte vara fråga om att föraren skall kunna följa hunden hela tiden. Man kan ju inte begära, att hunden skall uppträda olika på dag som natt. Utan det måste vara en gemensam markering. Beträffande rapporteringen om att hunden funnit någonting. Man har bara två sätt: skall eller rapporttrulle. Och då får man våga sakerna mot varandra. Beträffande sjukvårdshunden = inte så ovanligt att hunden blindmarkerade. Men det är sällan en skyddshund utan anledning ger skall, inte har någon att visa på. Dessa två sätt är i alla fall säkra.

Men aggressivt skall och inte aggressivt skall = fordras ett högre musikaliskt intresse för att höra vad som är aggressivt eller icke aggressivt. I mörkret är det mycket lättare för föraren att följa ljudet. Allt talar för att man skall ha ljussignaler.

Vi syftar väl till att sökhunden skall praktiskt användas och att vi vid utbildningen har det praktiska ändamålet i synhåll. Det kan hända att någon organisation vill anlita klubbens hundar under nattetid och hundarna inte är vana att markera med skall? Hur skall hunden kunna markera, när det är mörkt - om det inte sker med skall?

Löwenborg. (Sthlm): 1940, när vi började med sjukvårdshunden i Stockholm, fanns ca 20-25 medlemmar, som tränade med dessa hundar. De var mycket entusiastiska och tränades under Hellgrens sakkunniga ledning. Så lämnades vi ut på tävlingsbanan. Vad hände? Tyvärr ingen domarekonferens. Men ett livligt minne har jag om, hur tävlingsledare och domare själva löste hur denna grupp skulle bedömas. Resultat: de flesta tröttnade och kvar stod endast ett fåtal tävlande.

Det gäller i dag att inte göra det för svårt från början utan först efter hand. Då kan det vara lämpligt.

Jag hade nöjet att döma i Södertälje. Jag hade en mycket god uppfattning om sökhundarnas arbete då - men har nu en annan uppfattning. Det kanske var en relativt lätt terräng = terrängen kanske inte ha så stort avgörande. Vi hade alltså ett relativt prov i Södertälje, då terrängen var lätt ganska lätt. Däremot var figuranterna mycket väl dolda (under granris och i jordkällare). Det första hundarna gjorde var att gå fram till granen (-riset) och ta fram den figuranten och därefter skälla.

Vi bildar oss gärna en uppfattning om svårighetsgraden för hunden. En för oss helt synlig figurant kan ändå vara svår för hunden att finna. När man utformar dessa prov, är det inte absolut nödvändigt att gräva ner folk alltför besvärligt - man kan göra det nog svårt för förarna ändå.

Markeringen. Vore lyckligt om markeringen skedde genom skall. Vilka hundar får vi då? Jo, skyddshundar eller sådan typ av hundar, som gärna ger skall vid uppsök. - Varför skäller den gärna vid uppsök? Jo, hunden tycker det är roligt att arbeta som skyddshund och tycker det roligt att skälla. Observera, att skyddshunden skall ge skall först i segrarklass. - Dom hundar, som är tänka för denna grupp - sökhunden - är den veka typ av hundar, som i de flesta fall inte vill ge skall.

TP: Angående kontakten mellan förare och hund, beror detta på sökområdet. Det kan hända, att hunden efter 2 min är ur förarens synfält. Jag tror inte den snälla hunden finns = för är hunden lämplig för denna uppgift över huvud taget, så vill hunden gärna gå en bra bit framför föraren och det är dit vi vill komma. Tror att detta reglerar sig självt vid det rätta handlaget. Men hunden får ju inte gå ur handen och vara borta flera minuter.

Man säger att föraren är slut. Så är det alltid i början, när man inte kan det hela. Så är det alltid, när det gäller något nytt - då spänner man sig alldeles för mycket. Man skall låta hunden arbeta och föraren skall försöka underlätta hundens framkomst. Men han skall inte försöka leta själv, om provet är utlagt på ett lämpligt område. Självfallet skall det inte bara finnas sådana gömställen, där det finns figuranter, utan naturligtvis även andra gömställen, som förarna kan misstänka. Föraren kanske rusar fram till en sådan dold plats och lurar hunden markera. Alldeles felaktigt.

Markeringen. Hunden behöver inte vifta på svansen. Själv har jag talat för skallgivningen. Man kan ganska bra höra en hund markera, även om den inte skulle ha en svans.

Gustav Gustavsson (Sthlm): Hur skall sökandet gå till? Man måste komma fram till några normer. Har sett, hur de flesta förarna letar efter figuranterna själva - säger därefter till hunden: här är han. En annan förare låter däremot sin hund arbeta som en sjukvårdshund.

Skall - är inte alls svårt att få fram. Det är ju inte meningen att sökhundsgruppen skall locka till sig olämpliga hundar. - Eller också kan man ta till rapportrullen. Huvudsaken är att hunden markerar på tydligt sätt. Föreslår skall. Men det skall vara en norm för sökandet och inte att förarna skall rusa runt och leta själva.

Aida Hartin (Uppsala): Den praktiska betydelsen av sökhunden är väl utgångsläget. Det gäller hundens arbete = hunden måste arbeta fritt. Den får inte på något sätt vara påverkad av föraren eller domarna, vilka måste gå ganska tätt efter.

Vi kan arbeta med en sådan hund i mörker eller en sådan besvärlig terräng, som man inte kan se hunden. Men vi har hundens frånsida = stort avstånd besvärligt. Det är svårt för föraren att på stort avstånd se var hunden befinner sig. En arbetsvillig hund upplåter gärna glädjeskall av förtjusning - men absolut inte skall av ilska. Hunden är alltså glad att finna ett föremål. Någon sådan form måste vi införa, om hunden skall få en praktisk betydelse.

Detta med svår terräng, som inte är önskvärt för varken förare eller domare. Detta gömställe - varför skall det alltid vara intaget i dessa prov som nu föreslagits, att figuranterna skall gömmas under marken. I praktiken gäller det ofta att söka på en gård, i ett träd, etc. Även en sådan praktisk sak bör komma med på bruksprov.

Harry Ellnesjö (Uppsala): Vad är syftet med denna grupp? Stimulera intresset? Måste vi ha denna grupp? Skall vi ha hundarna i nyttobruk? Vill ha detta klart först - sedan kan man diskutera normerna. Eller är det bara fråga om en lyngshund? Det finns ju andra grupper, som vi inte har någon nytta av i praktiken, exempelvis rapporthunden.

Erostad: Vi är ju villrådiga om, hur sökhundsarbetet skall tillgå. Därför har det vid proven gått till litet hur som helst. Stockholms-avdelningens prov måste ha varit av en mycket stor svårighetsgrad. Men det är väl inte anledning att nu alltför hårt kritisera denna prövningsform. Detta borde i stället ge anledning till att själva sökarbetet modifieras och att domarna verkligen bedömer dessa undermåliga prestationer på rätt sätt så att vi länkar in detta på rätt sätt.

Om vi har en skallgång så måste sökandet kanske avbrytas genom mörkrets inbrott. Har man en hund = den tysta hunden - kan man ju försöka med sele eller annat lämpligt = jag bör ju se den delvis röra sig, trots det är kolmörkt.

Oskar Adolfsson (Sthlm): Dömde vid tävlingarna i Uppsala. För mig var det en helt ny gren. I Uppsala var det en mycket svår terräng. Vill absolut ha skallet. För det kan ju hända, att hunden markerar tyst, men är då helt dold för domaren, som alltså inte alltid kan se den. Förordar skall.

Efterlyser vilket avstånd det skall vara för att hunden inte skall klibba. $\frac{1}{2}$, 2 m eller vad?

Mueller: Det är verkligheten det gäller = vad jag skall använda hunden till. Så länge vi inte gjort klart för oss vad hunden skall användas till, så kan vi inte föra någon diskussion. Vi har alltså inte målet helt klart.

Det är väl fråga om hunden och förare = resultatet av hundens och förarens arbete, som skall ge grunden. Vi kan inte bedöma hunden på en tävling och helt bortse från föraren.

Alltså klara först ut vad den skall användas till - sedan kan reglerna utformas.

I prövningsordningen står angivet, att det skall vara "starkt kuperad och betäckt terräng". Undrar om någon här orkar med 10 sökhundar?

Henry Renståhl (Uppsala): Man har sagt, att man skall ha skall. Så säger en del, att det blir "heshundar". Men vi skall vidare tänka på praktiska förhållanden. Det är väl i alla fall viktigast, att man har funnit personen i fråga, även om denna skulle bli rädd av ev skall.

Reglerna för sökhunden är alldeles för lätta i jämförelse med de andra grupperna. Kan inte vara rätt.

Har just kommit från HS efter genomgången kurs, där bl a minhundens utbildning ingick. Det var förarna, som dirigerade hundarna, så som vi ville ha vår sjukvårdshunds sök. De tillämpade inte markering med skall, utan hunden skulle bli kvar på platsen. En hund markerade med att han låg och gläpste i gruset.

Mittlinjen - tror att vi bör använda oss av en mittlinje och även av skall. Då kan hunden användas för praktiskt bruk både dag och natt.

Oldin: Vad jag tänkte säga var vad Renstahl sa. Ändamålet är väl klart. Man vill ha reda på en person, som kommit bort.

Första gången det var fråga om "skallgångshunden" sas det: skallet kommer att skrämma. - Det skall väl inte behöva vara så, att hunden skall behöva skrämma den funna. Försökte träna man egen hund, som aldrig ville skälla på tävlingsbanan. Men efter någon tid så hade han lärt sig, när han fått tag på en person, att sätta sig och skälla. Hundarna kan lära sig att skälla utan att skrämma folk. Det gör väl inte något, om hunden skäller. Ett skall talar ju i alla fall om, var personen finns.

Sättet att dirigera hunden. En gångväg inom området - sök-sök, där gömslena ligger på olika sidor - och hunden dirigeras - hunden får arbeta. Då är saken klar - största möjligheten att klara det.

TP: Trodde jag gjort klart för användningsområdet. Sökhunden skall användas till att uppsöka såväl synliga som dolda personer. Och där hunden icke är skyddsutbildad = klart avgränsat utbildningsområde. Tage Eriksson säger att vi har skyddshundar att använda. Men har vi det? Det har vi inte.

Så framkastas: vi går ju in för sporten. Det skall naturligtvis vara både - och. Såsom frivillig försvarsorganisation är det stora förmåner vi får. Och då är det vår skyldighet att ge något tillbaka. Så måste vi utbilda våra hundar, att det i någon utsträckning gagnar praktiska intressen. Men även naturligtvis skall vi tänka på sportintresset. Vi får inte helt se bort från klubbens status.

Berneck: Det mesta jag tänkte säga är redan sagt. Vi får väl ha klart för oss, att reglerna säger egentligen ingenting om hur hund och förare skall uppföra sig. - Mycket sporadiskt. Undrar hur man vid en tävling = domarna dömer enligt subjektiv uppfattning - hur skall de få ett någorlunda enhetligt betyg på hundens uppförande? Här godkänns tydligen, att förarna påvisar figuranterna. Ett sätt är att tillämpa anvisningarna för sjukvårdshundarna. Varför kan man inte komplettera provningsordningen för sökhundar med att stryka "föraren får fritt röra sig inom området" med "föraren skall följa en av tävlingsledaren markerad linje och hunden genom söker området på förarens direktiv. Då skulle man inte behöva stå inför problemet, att domarna tvingas till tveksamhet.

Målsättningen. Det gjordes vissa undersökningar inom civilförsvarsstyrelsen = sök av bortkomna människor = i princip samma arbete som vi begär av sökhunden. Skallgångsarbetet = i princip med våra sökhundar.

Det har sagts, att markering med skall inte är lämpligt för skallgångshunden - det kunde vara en liten unge som kommit bort. Frågar: vilket är bäst, att barnet blir skrämt och funnet eller ungen aldrig återfinns och är borta för alltid? Vilket är bäst? Vi kan väl få fram ett skall, som inte är exakt lika med skyddshundens skall. Det är ju en dressyrfråga. Kan jag inte få en hund att skälla på kommando, utan att det behöver bli aggressivt? En hel del talare här, är helt främmande för saken.

Ifrågasätter, om man inte skulle kunna ena sig om principerna för bedömning av sökhundarna. Det har sagts: synn om sökhundarna, inga domare dömer lika eller en del gör si, en del så. Och markeringen är inte klar. Hur skall man då bedöma? - Men det är ju därför vi kommit hit för att diskutera detta. Vad vi vill med sökhunden är avgörande för hur hundens arbete skall bedömas.

TP: Berneck berörde två mycket väsentliga saker. Mittlinjen och markeringen. Hör intimt samman. Om hunden skall kunna markera med svansviftning - då måste mittlinjen tas bort. Om man inför markering med skall - då kan man använda sig av mittlinje.

Hugo Eklund (Sthlm): Vad hunden gör för nytta i samhället. En sökhund gör mer nytta i samhällets tjänst än någon annan hund. Om ett barn är borta, ett helt dygn, då kan inte spårhunden användas. För då måste man sätta in sökhunden. Då är största användningen för just sökhunden.

Markeringssättet. Jag var en av motståndarna för skall - det kan gälla

inte bara barn utan också nervsjuka. Om man kunde träna hunden till att vid funnen person vända tillbaka till föraren och sätta sig vid hans sida vore det bra. Känner till en hund, som markerar så - mycket bra.

Det skulle kunna vara en mycket trevlig träningsgren - denna nyttohund.

Mueller: Beträffande detta med nervsjuka som kommit bort. Tror man skulle blir mer nervsjuk av att bli liggande kvar i terrängen, än av att bli funnen.

Om vi på den tiden jag var vid HS på 30-talet skulle använt de hundar, som deltog i Stockholm, så hade vi aldrig funnit några personer i Norrland.

En mittlinje - ett kompasstreck. Som arbetet nu presteras på våra tävlingar är absolut fel. Det måste finnas system i förarnas arbete - i sök. Och det är förarna som bestämmer. - Det är både förarna och hundarna som skall arbeta.

Renståhl: Vid tävling ingår även uppletandet av föremål. Det skall alltså vara en hund, som kan söka efter såväl människor som föremål. Risk kan ju föreligga för, att hunden bara letar efter föremål och inte bryr sig om människorna. Anser att föremålet bör utgå.

Beträffande skall-markeringen. Vissa figuranter skall vara dolda. Vi måste alltså lära hundarna att skälla på vittring. Som exempelvis vid sök i snölaviner.

Löwenborg: Mueller missförstod mig. - När jag först hörde talas om sökhunden, fick jag den bestämda uppfattningen, att här hade man fått en gren för både hund och förare. Vi kan ta den av TP relaterade historien om "järnvägskupén". Släppa spårhunden in på ett område, där dom som gömt sig gått in i en järnvägskupé. Det var absolut inte hunden som själv funderade ut att söka i vagnen, utan föraren, som dirigerade hunden.

I en skogsterräng, där jag skall överblicka hela platsen = jag kan ju då försöka upptäcka den lämpligaste platsen att söka på. Det är alltså föraren som dirigerar och tänker = hunden dirigeras av föraren.

Lavinhunden, räddningshunden, etc arbetar med sök.

Beträffande markeringen - har själv ingenting emot skallet. Men hunden, som kommer att toppa tävlingsresultaten, är kanske inte den typ av hund, som vi vill ha med = skyddshunden. Då har vi kanske inte en hund med det temperament och den karaktären, som man skulle vilja ha med.

Beträffande rapportrulle - hunden kan ju tappa den.

Tage Eriksson: Håller med Löwenborg beträffande markeringen. Motiv - skyddshunden kommer att utbytas mot skyddshunden. Glad för Bernecks yttrande = så skall hunden vara.

Hydén: Denna diskussion är mycket imponerande = kommer fram många saker om hur detta skall lösas.

När vi nu fått dessa regler är det ganska omfattande att hux, flux ändra dessa i ett sådant här begynnelsestadium. Det gäller att hitta någon form, som ger rättvisa åt alla inom reglernas ram. Tror att man kan slå fast utan vidare, att förarna skall befatta sig på ett absolut bestämt sätt. Det bör inte vara någon svårighet hur det skall bedömas, hur hund och förare arbetar. Det är mycket viktigt för domarna, att se, hur dessa två - föraren och hunden - löser uppgiften. Kan tänkas att det anses, att en hund inte går efter en kompassriktning.

När det gäller markeringen så tycker jag, att man här lämnat så olika uppgifter om vad man egentligen vet i dagsläget om den praktiska användningen, att man ^xkan bestämma, att det skall gå till på ett visst sätt. Man bör inte bestämma en sådan sak i ett sådant här begynnelsestadium.

Skulle man inte kunna göra så = föraren talar om hur hans hund markerar - så eller så (Tidigare kunde man anmäla till tävlingsledaren, att hunden anvisades med vissa kommandoord och i vissa moment gjorde hunden så eller så. Men då skulle också hunden genomgående uppträda på anmält sätt). Om föraren alltså talar om, att hunden markerar med skall, så får domarna godta detta; skulle hunden markera med gnäll, så får domarna godta det, etc. Våldigt rädd för att på ett sådant här tidigt stadium tvinga fram en lösning.

x/ inte

Hellgren: Markeringssättet. Det står ingenting i reglerna om att hunden inte får skälla.

Det står vidare tydligt, att hunden inte får klibba, etc.

Det blir väl domarna som får komma överens om, hur de tävlande skall tillåtas att uppträda.

Vi skulle kanske genom denna diskussion komma på rätt spår. Själva markeringssättet är inte alls det väsentligaste. Det väsentligaste är, att hunden markerar.

Vid mörker. Det finns alltid något sätt, som kan lösa markeringssättet. Sätta på hunden reflexband. Inte tillåta hunden arbeta längre bort än att jag har kontakt med den. Det finns mycket finesser som kan användas.

Vi får också tänka på vart vi vill komma med sökhundarna. Vi vill komma dithän, som vi önskat med de andra grenarna. Tror att vi inom dessa regler kan lösa saken på ett bra sätt. För precisa regler kan plocka sönder det hela. Vi har kanske inte haft tillräckliga resurser till detta. Blir det intresse för saken, hoppas jag det skall kunna anskaffas ett par sandlådor, olika sorters tomfat, etc. Det skall naturligtvis inte vara så, att varje gömställe skall upptas av en figurant. Men många olika sorters hinder skall det givetvis vara. Men det skall ur vittringssynpunkt vara likvärdigt för varje hund. Alltså lika för alla hundar. Jag tror inte man inom ramen för dessa regler kan komma till en förnuftigare lösning. Vi kan inte nu göra om dessa regler.

Vi har på söndag en demonstration ute i Upplands Väsby. Alla som är intresserade är välkomna. Proven uppläggs under ledning av TP, som skall demonstrera dels en tränad och dels en ny sökhund. Någon av er här kan ta med en hund och söka. Så får vi se, hur det bör gå till.

Jag tror, att vi inte får ut hälften så mycket av denna diskussion som vid en praktisk demonstration - alltså går ut på fältet och praktiserar. De praktiska försöken ger bästa möjligheterna till erfarenhet. Då har vi ett material att bygga vidare på med denna sökhund. Steget mellan en lavinhund och minhund är inte alls stort. Sjukvårdshunden skall söka och det skall sökhunden också göra.

Mueller: Det är sagt här, att det är människan som söker. Men det är både människan och hunden som arbetar. Hur skall man kunna konstatera, som det nu är, eller rättare, hur skall man kunna återfinna en människa som gått bort sig inom ett område om ca 150 kvm? Det måste väl vara system i sökandet. Vill absolut ha ett system. Vill inte döma bort en hundförare, när han har så lösa bestämmelser att gå efter i reglerna. Kan man avbryta en förare?

TP: Här rör det sig om ett väldigt ansträngande arbete med denna grupp och inte alls så lätt, som det verkade i början i jämförelse med de andra grupperna. Det är avsikten med denna form, att det skall vara ansträngande.

Vill vidare bestrida det Tage Eriksson nämnde om att jag sagt, att skyddshunden skall ersättas av sökhunden. Fel!

Inom polisen efter denna träning med sökhunden, står de fortfarande i kö för att få träna denna gren.

Det kan komma ytterligare en artikel i "Brukshunden" om, hur denna grupp skall läggas upp - med bilder och illustrationer.

Renståhl: Ju längre det går nu, ju svårare blir det att ändra på det senare. Nu är det ju så få hundar som tävlar. Det finns ju ingen gren, som är så vagt skriven som just denna sökhundsgren. Varför jag vänder mig mot reglerna, som dom nu är, beror på att jag tycker inte att den form som sökhunden nu har är en praktisk sökhund.

Forester Johnsson (Väsby): Vi skall under fred arbeta i människans tjänst. Det skall arbetas på sådant sätt, att vi kan vara beredda att gripa in även under krigstid. Som skallgångshund måste dessa sökhundar kunna praktiskt

användas. Jag måste ha en väg som går på ett område, som kan överblickas, så att jag ser att hunden gör en markering med annat än skall. Förordrar dock skall.

Eklund: Mueller frågar, hur man skall veta att en figurant ligger inom ett visst område. Vi snitslar ytterkanterna på området.

Markeringssättet. Kan diskuteras vilket som är bäst. Tror att få hunden komma tillbaka och sätta sig bredvid föraren eller med rapportrulle vore det bästa.

Sökhundsgruppen bör inte vara mer ansträngande än de andra grupperna.

Adolfsson: Denna sökhundsgrupp är en mycket trevlig grupp, men man vill ha litet klara regler att gå efter. Många har inte den kondition, som behövs. Och hur skall man döma en sådan tävling. Föraren har kanske inte möjlighet att följa med hunden. Det blir inte rättvist för dom, som inte orkar hänga med. M a o den med bästa konditionen har bästa chansen.

Oldin: Efter denna diskussion förefaller det inte vara riktigt klart med, hur det skall vara. Man släpper fram resultat, som inte är så bra. Direktiven är inte riktigt bra. Följden blir att hunden kämpar om certifikat under inte likvärdiga principer inom alla grupper, därför att varken förare eller domare vet hur det skall gå till.

Prostad: Den största motsättningen inom denna grupp är, att förarna inte vet hur det skall utföras. Det största felet ligger hos domarna i deras sätt att tolka reglerna. Varför kan det inte stå, att föraren inte får röra sig med större hastighet än att funktionärerna under normal promenadtakt kan följa ekipaget? Föraren skall tillkännage, hur han tänkt göra sökret = förflytta sig. Vi förare måste tvingas till att arbeta med våra hundar så, att dom kan vara under kontroll.

Detta med skall kan vara mycket ansträngande att inlära, men det underlättar ju bedömningen för domarna.

I den form, som reglerna nu är, kan mycket väl ett vettigt sökarbete fullgöras och vill livligt instämma med Hydén: det är så vi ser saken nu. Skulle det vara så, att det kommer detaljföreskrifter, tror jag det är till skada för denna grupps framtid.

TP: Tycker man gör problemet något större än det är i verkligheten. Nog kan vi bedöma, om hunden söker något så när självständigt eller om föraren söker. Den förmågan tycker jag vi skall kunna tillskriva domarna kunna.

Det skall komma in en artikel i "Brukshunden" rörande sökhundsarbetet. Tror sedan att hunden får ett betyg, som den gjort sig förtjänt av. Sedan tillkommer alltid en del problem in. Men i vilken grupp har vi inte problem? Det är inte bara inom sökhundsgruppen.

Det allra viktigaste: det är hunden som skall söka och föraren leda sökret.

Löwenborg: Det är precis som TP sa, som man skall ha som rättesnöre. Det borde vara önskvärt nu, att få igång diskussion om tolkningen av reglerna inom de andra grupperna.

Gustavsson: På detta vis har vi ingen norm för vad hunden skall ha gjort för att få en 10:a. Vi skall ha en norm. Vi skall ha ett system. Hoppas vi kan komma överens om, hur vi vill ha det. Vi kan väl få en liten "lapp" om detta.

Berneck: Vid bedömning är det skräp av domarna, att inte kunna avgöra om det är föraren eller hunden som söker. I reglerna står, att ekipaget får röra sig fritt inom området. Domarna skall vara ca 25 m bakom och i betraktande därav, hur skall dom kunna avgöra då, om det är hunden eller föraren som arbetar?

Mueller: Instämmer helt med Berneck. Det är vad jag skulle vilja ha sagt.

TP: I motsatsen till GB (G:son) = Domarna skall inte informera just under tävlingen - utan hunden skall få betyg efter sitt arbete. Reglerna skall läras på träningsfältet. Vid nästa prov har han ett helt annat uppträdande.

F Johnsson: Vill fråga Berneck: Om vi har en skallgångskedja - om föraren får gå omkring hur som helst, hur skall vi kunna klara upp en sådan sökhundskedja? Man måste väl ha ett visst system? Tävlingarna skall skapa fram goda hundar att kunna användas i praktiken.

Berneck: Praktiken är ju en helt annan historia. Så står det händelsevis i reglerna = föraren har rätt att röra sig fritt inom området. En domare kan inte underkänna en sådan förare och hund.

T Eriksson: För att kunna bedöma måste ju domarna vara i närheten.

Mueller: Skall man utlära folk genom att ge dom en O:a? Måste vara alldeles på tok.

Eklund: De tävlande vet ju ingenting = dom lär sin hund fel från början. Dom skall veta, hur dom skall lära sin hund.

Hellgren: Denna diskussion har tagit upp frågan om inlärandet. En nybörjare vet inte hur han skall utbilda sin hund. Man får då förutsätta, att det skall finnas instruktörer inom avdelningarna. Dom får sätta i gång med en sökhundskurs för att lära sina medlemmar. Vi kan diskutera hela tiden om alla dessa teorier. Det bästa är dock att se hunden i praktiken.

Om det kommer förare, som bär sig tokigt åt, så måste vi ge dom O:r. Det är inte rätta metoden - håller med Mueller. I morgon har vi möjlighet att se det i praktiskt hänseende. Samtidigt som vi studerar hundarna, kontrollerar vi vad som står i reglerna. Så tror jag vi kan få ordning på denna grupp. Vi kan inte ännu göra någon ändring i reglerna.

TP: Uppllysning: Förarnas uppträdande på tävlingsbanan är beroende på utbildningen. Nu kan vi i korrespondenskursen utarbeta föreskrifter om, hur man utbildar en sökhund - med bilder. Kursen beräknas vara klar nästa år.

Berneck: Det har väl inte ifrågasatts, att reglerna skall omarbetas. Ifrågasätter om man inte skulle kunna lösa frågan på ett praktiskt sätt: Det behöver göras upp några anvisningar i anslutning till dom nya spörsmål, som här kommit fram och de påpekanden, som gjorts beträffande fullständigheten i reglerna. Dessa anvisningar skulle kunna publiceras i "Drukshunden" så att alla kan få ta del av detta och rätta sig efter det vid utbildningen av hundarna. Och domarna kan få stöd för sin bedömning. Ifrågasätter, om inte sådana anvisningar skulle kunna lösa frågan. Det är väl klart, att dessa regler inte är idealiska. För andra grupper finns det utförliga föreskrifter.

Renstahl: Det går väl att till kommande årsstämma lämna in en motion angående ändring av reglerna? Jag tror att många här är inne på en "mittlinje" med en "skallgivande hund". Tror inte heller att vi kommer längre med att sitta och nöta här. Utan välkomna till Väsby om söndag kl 8.

Hellgren: Vi är en diskuterande församling - kan alltså inte fatta beslut. De praktiska proven om söndag kommer kanske att lösa en del problem. Man kan nog med de regler, som är skrivna, och med vissa kompletterande kommentarer komma fram till någon lämplig lösning. Vi lär inte komma längre nu. Diskussionen får utgöra svar på frågorna.

Tackar alla för deltagandet i diskussionen och för alla inlägg. Alldeles säkert mycket nyttigt med en sådan här diskussion. Olika synpunkter har framkommit för lösandet av problemen och vilka vi kan använda oss av. Vidare kommer vi att få gruppen behandlad i brevkursen.